

KÄVLINGSÅNS VATTENRÅD

MINNESANTECKNINGAR

2016-03-30

BEREDNINGSGRUPPEN FÖR
KÄVLINGSÅNS VATTENRÅD

Närvarande:

Ledamöter:	Anna-Carin Linusson Mikael Ulvholt	Eslövs kommun Hörby kommun (t.o.m. del av § 11, kl. 11.05)
	Håkan Bergknut Gert Andersson Stellan Nilsson	Höörs kommun Nordic Sugar Krafringen
Ersättare:	Markus Holm Cecilia Sjö	Sydvatten VA SYD
Adjungerade:	Anna Olsson Jonas Johansson	Kävlingeåns vattenråd Kävlingeåns vattenråd
Konsult:	Tette Alström Karl Holmström	Ekologgruppen Ekologgruppen
Övriga:	Edit Malmer Lars Wadmark Alexander Lindskog	Höörs kommun Nordkalk (t.o.m. § 4, kl. 10.00) Student vid Lunds universitet

Plats: Kommunhuset Kristallen i Lund

Tid: Onsdagen den 30 mars, kl. 08.30 – 11.25

Bilagor: 1. Budget & arbetsplan 2017
2. Samrådsunderlag för Getinge – Sanering av tidigare bekämpningsmedel
3. VVP: Aktuella åtgärder
4. VVP: Prognos för slutförande av etapp I
A. Rutin för hantering av handlingar inom Vattenvårdsprogram Kävlingsåns

§ 1.
Val av justerare
Dagordningen
Föregående protokoll

Mötet öppnas och Anna-Carin Linusson hälsar alla välkomna.

Tillägg till dagordning:

§ 8, Övriga frågor:

- Projekt VillageWaters

Beredningsgruppen beslutar:

- att välja Anna-Carin Linusson till tillförordnad ordförande för dagens sammanträde,
- att välja Mikael Ulvholt att jämte ordföranden justera dagens minnesanteckningar,
- att godkänna dagordningen med ovanstående tillägg,

- att godkänna minnesanteckningarna från föregående möte 2016-02-03, samt
- att lägga övrig information till handlingarna.

§ 2. Anmälningar

- Presentation, 2016-02-10, av vattenrådets verksamhet och Kävlingeåprojektet på vattenrådsdag i Linköping av Thomas Quist
- Beställning, 2016-03-02, av ålgrästransekundersökning i Lommabukten 2016-2019
- Yttrande, 2016-02-25, gällande Sjö- och vattendragsplan för Lunds kommun
- Yttrande, 2016-02-25, gällande Länsstyrelsens förslag till regionalt åtgärdsprogram för miljö kvalitetsmålen 2016-2020
- Yttrande, 2016-02-25, gällande Länsstyrelsens remiss om jordbruk och recipientkontroll
- Tilläggsbeslut, 2016-02-16, från Länsstyrelsen gällande beslut om bidrag till åtgärder för havs- och vattenmiljö till projektet Vattendialog Torpsbäcken
- Anmälan om vattenverksamhet, 2016-03-18, för anläggning av två fosfordammar på fastigheten Övedskloster 2:24, projekt Torpsbäcken
- Avtal, 2016-01-27, om upplåtelse av mark för avfasning av kantzonen mot Sularpsbäcken på fastigheten Sandby 54:1 i Lunds kommun, projekt nr 742

Tillägg till anmälningar:

- Protokoll från styrelsens sammanträde 2016-02-25
- Fullmakter från vattenrådet för Ekologgruppens anställda, 2016-02-25, för Jordbruksverkets e-tjänster

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga anmälningarna med ovanstående tillägg till handlingarna

§ 3. Uppföljning av fosfordammar i Vikhög

Lars Wadmark från Nordkalk presenterar resultaten från uppföljningen av fosfordammarna vid Vikhög.

Vattenrådet har anlagt en våtmark, intill våtmarken finns tre fosfordammar, två med olika typer av kalkfilter och en utan filter. Nordkalk är ansvariga för kalkfiltren. Kalkfiltrena höjer vattnets pH, ingående pH var ca 7,8 och utgående ca 9,2. Allt inkommande vatten har passerat genom kalkfiltrena, även vid höga flöden.

Dammarna med kalkfilter fungerar bra och tar bort ca hälften av totalfosfor, medan fosfordammen utan kalkfilter hade en retention av totalfosfor på ca 6-17 %. Kalkfiltrena har en relativt bra kostnadseffektivitet på ca 3000-4000 kr/kg fosfor. Filtrena har en kapacitet för rening i ca 1-2 år, vid påbyggnad med material ca 3-4 år. Lantbrukaren ska själv kunna byta kalkfiltret och använda materialet på sina marker för att återbruka fosfor som tagits upp. Materialet som används i kalkfiltrena kan även innehålla bl.a. tungmetaller. Kadmiumhalten kan i värsta fall uppgå till 0,5 mg/kg filtermaterial. Lars påpekar att det är tillåtet att till jordbruksmark tillföra material med en kadmiumhalt på upp till 2 mg/kg.

Nordkalk kommer att fortsätta försöken med andra blandningar i kalkfiltrena för att få fram en blandning med så hög kostnadseffektivitet som möjligt.

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna.
-

§ 4.

**Presentation av examensarbete:
Vegetationsetablering i anlagda våtmarker i södra Skåne**

Alexander Lindskog, student vid Lunds universitet, presenterar resultaten från den inventering han gjort i samband med sitt examensarbete gällande behov av underhållsåtgärder i 83 av de våtmarker som anlagts inom Kävlingeåprojektet.

Urvalskriterierna som sattes upp innan besiktning var att våtmarkerna skulle vara 0,5-1,5 ha. Våtmarkerna som valdes ut var 3-19 år gamla. Besiktningen genomfördes 7-21 oktober 2015.

Arbetet inleddes med att försöka få kontakt med aktuella markägare för att få deras synpunkter gällande underhållsbehovet. Därefter genomfördes en visuell besiktning av de berörda våtmarkerna gällande erosionsskador, funktion av in- och utlopp samt utbredning av strandvegetation (vass, kaveldun, träd- och buskskikt), trådformiga alger och vattenpest.

Fem av våtmarkerna hade erosionsskador, varav två bedömdes ha hög prioritet för åtgärder.

I tio av våtmarkerna behöver en kontroll av in- och utloppsbrunn göras. Flera kan åtgärdas för hand, men tre av våtmarkerna kräver reparationsåtgärder och en behöver mer omfattande rensning av in- och utlopp.

Rensning av vegetation rekommenderas i 42 våtmarker, men en stor del är förebyggande åtgärder.

Fintrådiga alger, med en utbredning på 5-50 %, observerades i nio av våtmarkerna, och förekomst av vattenpest noterades i åtta våtmarker. Rekommendationen är att ha en avhållsam inställning till förekomsten av vattenpest och be markägare meddela om det utvecklar sig till ett större problem.

För de våtmarker som är intensivt betade rekommenderas att stängsla av sektioner temporärt för att en basvegetation ska etableras.

Alexanders övriga rekommendationer var att:

- sammanställa en lista med aktuella kontaktuppgifter till markägare
- meddela markägare hur de når vattenrådet om något problem skulle uppstå med våtmarken
- markera in- och utlopp vidd våtmarkerna då de ofta är svåra att hitta

Alexanders examensarbete kommer att publiceras på vattenrådets hemsida.

Beredningsgruppen beslutar

- **att lägga informationen till handlingarna.**

§ 5.

**Budget & arbetsplan 2017
Bilaga 1**

Anna Olsson redovisar förslag till budget och arbetsplan 2017, samt förslag till reviderad budget 2016 för verksamhetsområdet *Reparation och underhåll*, enligt bilaga 2.

Budget för *Vattenförvaltning*, *Recipientkontroll* och *Vattenvårdsprogram* 2017 är indexuppräknade. I budget för *Reparation och underhåll* 2017 har ingen indexuppräknning gjorts då budgeten bygger på en årlig fast kommunal finansiering. Däremot har budget för detta verksamhetsområde 2016 reviderats då en hel del underhållsåtgärder planeras att genomföras med anledning av de resultat som erhållits från Alexander Lindskogs inventering av underhållsbehov i tidigare anlagda våtmarker (se § 4 ovan).

Arbetsplanen för 2017 bygger vidare på arbetsplanen från 2016.

Beredningsgruppen beslutar

- att tillstyrka förslag till budget och arbetsplan 2017, samt reviderad budget 2016, samt
- att lägga övrig information till handlingarna.

§ 6.
Recipientkontroll

Övrigt

Årsrapporten för 2015 är klar och skickas ut snarast.

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna.

§ 7.
Vattenförvaltning
Bilaga 2

Getingeprojektet: samråd

Eslövs kommun har skickat ut samrådsunderlag för Getingeprojektet, se bilaga 2. Synpunkter ska skickas till kommunen senast den 15 april. Anna deltar i myndighetssamråd på Länsstyrelsen på e.m. den 7 april. Ett samrådsmöte för allmänheten hålls på kvällen den 7 april. Eventuella synpunkter på samrådsunderlaget lämnas till kansliet senast den 11 april, men gärna innan samrådet den 7 april. Beslut om ev. yttrande tas på delegation av vattenrådets ordförande då styrelsen inte hinner sammanträda innan sista datum för synpunkter.

Anna-Carin meddelar att upphandling har gjorts för naturvärdesinventering, laboratorietjänster och provtagning men den sistnämnda har blivit överklagad.

Övrigt

Inga övriga ärenden.

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna.

§ 8.
Vattenvårdsprogram Kävlingeån etapp I
Bilaga 3-4

Kvarstående arbete

Etapp I av vattenvårdsprogrammet avslutades officiellt 2015-12-31, men en del arbete kvarstår som kommer att slutföras under året.

Dammar och våtmarker

Lunds kommun

Nr 742, Sularpsbäcken. Insådd av slänter görs i veckan.

Nr 726, Veberöds ljung. Förlängt Lova-projekt, upphandling pågår, entreprenad beräknas kunna genomföras under våren.

Sjöbo kommun

Nr 372, Björka. Anläggningen ska finjusteras, arbete med förvaltning och skötselorganisation kvarstår

Vattendialog Torpsbäcken

Fem fosfordammar är klara, två nya grävs just nu och ytterligare 2 projekteras. Plantering har gjorts i två av dammarna. Reglerad dränering och infiltrationsdiken projekteras. Strukturkalkning har genomförts på en total yta av 60 ha. En utredning pågår gällande lägen för kalkfilterdiken och tvåstegsdiken.

En LOVA-ansökan för uppföljning av de anlagda fosfordammarna har lämnats in till Länsstyrelsen, men inget besked har kommit än.

Prognos för etapp I

Enligt prognos i bilaga 4 kommer det att finnas ett överskott på ca 3 100 tkr när samtliga arbeten inom etapp I är avslutade.

Övrigt

Inga övriga ärenden.

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga informationen till handlingarna.

§ 9.**Vattenvårdsprogram Kävlingeån etapp II****Aktuella åtgärder**Förbättring av skyddszoner

Nr 220, Sularpsbäcken, Ängsfröblandning ska sås in i skyddszon, vilket attraherar pollinatörer och ger en ökad biologisk mångfald. Därutöver ska en sträcka av ca 100 m planteras med träd och buskar.

Lokal samverkan, vattendialog

Nr 205, Borstbäcken. En vattendialog är eventuellt möjlig att genomföra i Borstbäckens avrinningsområde.

Dammar & våtmarkerEslövs kommun

759, Östra Strö. Intresseanmälan skickas in till Länsstyrelsen nästa vecka. Åkermark, inga naturkonflikter, ca 0,5-0,8 ha.

Hörby kommun

Nr 765, Sjököpssjön. Sjön har varit ca 3 ha men efter sänkning i början av 1900-talet återstår nu ca 1,5 ha. Litet tillrinningsområde och väldigt liten näringsrening istället läggs fokus på biologisk mångfald och rekreation. Kan bli 3,5 ha efter restaurering genom att höja vattenytan samt rensa bort igenväxning. Troligtvis kan ingen statlig finansiering erhållas men Svea skog som är markägare kan eventuellt gå in som medfinansier. Håkan Bergknut menar att en viss medfinansiering eventuellt kan erhållas från Hörby kommun, men att detta måste undersökas närmre.

Lunds kommun

Nr 762, Sandby 23:9. Välsbäcken, bevattningsdamm. Ska fältbesökas, intresseanmälan beräknas kunna skickas in till Länsstyrelsen innan nästa beredningsgruppsmöte.

Nr 764, Bäckaparken i Veberöd. Våtmark för biologisk mångfald och rekreation, ca 0,2 ha.

Sjöbo kommun

Nr 544, Ågerup 2:82, Navröd. Projektet har ej fått klartecken från markägaren än, men intresse finns. Återskapande av våtmark med storlek upp till 20 ha. Ca 1200 ha tillrinningsområde. Även möjlighet till viss flödesdämpning. Dikningsföretag finns, projektet kräver omprövning i Mark- och miljödomstolen. Delar av området är naturreservat.

Skrivelse till Jordbruksverket angående ändrade förutsättningar i det nya Landsbygdsprogrammet
 Kävlingeåns vattenråd har tillsammans med Höje å vattenråd och Sege å vattendragsförbund och vattenråd tillskrivit Jordbruksverket angående ändrade förutsättningar inom det nya landsbygdsprogrammet. För projekt som erhåller miljöinvesteringstöd kommer det inte längre vara möjligt att använda offentliga medel som medfinansiering. Det går inte heller att kombinera vattenrådets markersättning med stöden inom Landsbygdsprogrammet. Markägare har möjlighet att ingå skötselstödsåtagande som består av en skötsel- och en markersättningsdel som är beräknade för en period om totalt 20 år. Skötselstödsåtagandet är dock endast garanterat i fem år vilket medför att markersättningsdelen i så fall endast skulle uppgå till en bråkdel av de faktiska marknadsvärdena för åkermark i Skåne. Detta kommer göra det svårt att hitta markägare som är villiga att upplåta sin mark för vattenvårdsåtgärder. Vattenråden begär ett möte med Jordbruksverket och framhåller om en återgång till de principer och riktlinjer som gällt under den förra stödperioden gällande offentlig medfinansiering och markersättning. Om detta inte är möjligt önskar vattenråden en möjlighet för markägaren att ingå skötselstödsåtagande och endast erhålla den del av ersättningen som är kopplad till skötseln av våtmarken och avstå markersättningsdelen för att istället kunna erhålla markersättning från respektive vattenråd.

Ersättning för ekosystemtjänster

Istället för att betala ut markersättning så skulle det allmänna, via vattenråden, kunna köpa olika ekosystemtjänster från markägarna, t ex ekosystemtjänsterna näringsrening, vattenmagasinering och tillhandahållande av biologisk mångfald. Markägarna skulle betraktas som entreprenörer som tillhandahåller ekosystemtjänster. En riskbedömning behöver göras då vi inte vet hur Jordbruksverket ställer sig till detta. Kansliet jobbar vidare med detta.

Övrigt

Inga övriga ärenden.

Beredningsgruppen beslutar

- **att lägga informationen till handlingarna.**

§ 7.

Reparation och underhåll

Kansliet ska se över resultaten från Alexanders Lindskogs examensarbete och använda dessa för att genomföra underhållsåtgärder i en del av de inventerade våtmarkerna.

Nr, 108, Våtmark Harlösa gäss

Markägaren har problem med gäss som äter upp den höstsådda grödan. Markägaren menar att gässen väljer att samlas på hans marker på grund av närheten till dammen. Det är möjligt att det varit mindre gäss utan våtmarken, men inte säkert. Mikael Ulvholt påpekar att Göran Frisk på Länsstyrelsen arbetar med dessa frågor. Kansliet tar kontakt med både markägaren och Länsstyrelsen.

Beredningsgruppen beslutar

- **att lägga informationen till handlingarna.**

§ 9.

Övriga frågor

Sammanträdestider 2016

Styrelsen:

21/4	09.00	Höör
22/9	09.00	Kävlinge
1/12	09.00	Lomma

Stämma och konstituerande styrelsesammanträde:

26/5 09.00 Eslöv

Beredningsgrupp:

24/8 08.30 Tomelilla
9/11 08.30 Eslöv

Kansliet föreslår att beredningsgruppen har ett extra möte innan sommaren. Förslag på tid skickas ut av kansliet.

KävlingeÅdag

Lördagen den 14 maj anordnar vattenrådet i samarbete med fiskevårdsområdesföreningen och Kävlinge kommun en dag med information och aktiviteter för allmänheten. Planeringsgruppen har sitt nästa möte torsdagen den 31 mars.

Klingavälsån invigning

Länsstyrelsen och Lifeprojektet "Målarmusslans återkomst" planerar invigning av den återmeandrade sträckan av Klingavälsån vid Hemmestorps mölla den 21 maj. Vattenrådet kansli deltar i planeringsarbetet. Bland annat kommer Thomas Quist och landshövdingen Margareta Pålsson att invigningstala.

Årsstämma 2016

Årsstämman hålls torsdagen den 26 maj i Eslöv. Då det är mycket aktiviteter kopplat till vattenrådet helgerna innan kommer stämman endast bestå av en halvdag med årsstämma och gemensam lunch.

Deponerade massor vid Kävlingeån i Lomma kommun

Ingen ny information i ärendet. Kansliet meddelar om det inkommer något nytt.

Förslag till uppdaterad rutin för hantering av handlingar inom Vattenvårdsprogram Kävlingeån

En uppdaterad rutin för hantering av handlingar har tagits fram, bilaga A.

Vandringshinder i Kävlingeån

På grund av svårigheterna med det nya landsbygdsprogrammet är det lämpligt att vattenrådet börjar arbeta med andra typer av åtgärder t.ex. åtgärdande av vandringshinder i ån.

Kansliet har träffat representanter från Länsstyrelsen och fiskevårdsområdet för att diskutera frågan om vandringshinder i Kävlingeån. De hinder som diskuterades var Rinnebäck, Silverforsen och Högsmölla. De tre vattenkraftverk med elproduktion som för närvarande genomgår en process i Mark- och miljödomstolen diskuterades inte.

Kansliet föreslår att man börjar med att söka medel för att göra en sammanställning av de industrier och verksamheter som tidigare funnits längs med ån för att kunna göra en bedömning av vilka risker det finns med utrivning. Därefter kan en visionsplan för ån, med fria vattendrag utan vandringshinder, tas fram.

Ett liknande arbete pågår i Rönne å, och drivs av vandringshindersgruppen. Kansliet föreslås ta kontakt med Marcus Ohlsson och bjuda in representanter för vandringshindersgruppen för att berätta om deras arbete.

Markus Holm undrar hur beredningsgruppen ser på regleringen av Vombsjön i samband med detta arbete. Jonas Johansson menar att det är möjligt att behålla regleringen men ändå ha en fri fiskvandring. Det är dock viktigt att fundera över vilka konsekvenser det får med fri fiskvandring om bestånden av havsöring och Björka-öring blandas.

Havs- och vattenforum

Kävlingeåns vattenråd är inbjudna att tala på årets Havs- och vattenforum i Göteborg. Jonas kommer att presentera vattenrådets arbete på själva forumet, medan Anna kommer att prata om Vattendialog Torpsbäcken på knytkonferensen tillsammans med Linda Parkefelt.

Projekt VillageWaters

Kävlingeåns vattenråd är med som projektpartner i ett interReg-projekt inom Baltic Sea Region (BSR), kallat VillageWaters. Projektet är internationellt med Finland som Lead partner. Projektet har godkänts för att erhålla 75 % finansiering, men många frågetecken kvarstår fortfarande. Vattenrådet medverkar i form av tid från kansliet. Projektets mål är att få fram ett verktyg som kan hjälpa fastighetsägare med icke godkända enskilda avlopp att välja den mest optimala lösningen under just deras förutsättningar. Detta ska tas fram genom att projektet ger information och stöd (ej ekonomiskt) till fastighetsägare för att installera ett godkänt avlopp i utvalda avrinningsområden i de medverkande länderna. Insamling av data gällande avloppsreningstekniker, sociala aspekter, ekonomiska aspekter, ekologiska och miljömässiga konsekvenser av olika avloppslösningar sker både före och efter installation av en avloppslösning. Pilotområde för Sveriges del är Vombsjöns avrinningsområde. Tyvärr har vi nu blivit medvetna om att det finns stora brister i projektets förarbete, som gjorts av Finland. Detta innebär att det för tillfället finns stora osäkerheter i projektet. Linda Parkefelt, Sydsvatten, är koordinator för Sveriges del av projektet och kommer förhoppningsvis i början av april få svar på de frågor som uppstått.

Övrigt

Inga övriga ärenden

Beredningsgruppen beslutar

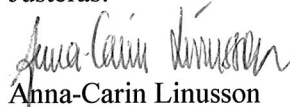
- att fastställa förslag till uppdaterad rutin för hantering av handlingar inom Vattenvårdsprogram Kävlingeån enligt bilaga A,
- att uppdra åt kansliet att arbeta vidare med frågan om vandringshinder i Kävlingeån, samt
- att lägga övrig information till handlingarna.

Lund som ovan

Anna Olsson
Vattenrådsmedarbetare

Justeras:

Anna-Carin Linusson
Eslövs kommun
Tillf. ordf. beredningsgruppen

Mikael Ulvholt
Hörby kommun